

ΣΩΤΗΡΗΣ Τσιόδρας,
επικεφαλής της επιτροπής
λοιμωξιολόγων

NANTIP Αρμπέρ, επικεφαλής
της έρευνας

Αντίστροφη μέτρηση για το φάρμακο από το Ισραήλ

Πηγές του υπουργείου Υγείας εκτιμούν ότι οι κλινικές δοκιμές στην Ελλάδα μπορούν να ξεκινήσουν το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Μαρτίου

Του **ΠΑΝΑΓΗ ΓΑΛΙΑΤΣΑΤΟΥ**
p.galiatsatos@realnews.gr

Στη σύσταση μιας επιτροπής που θα εξετάσει όλα τα επιστημονικά δεδομένα, αλλά και τα έως τώρα αποτελέσματα των κλινικών δοκιμών με το ισραηλινό πειραματικό φάρμακο EXO-C24 προχωρά άμεσα το υπουργείο Υγείας. Σκοπός αυτής της επιτροπής, στην οποία θα συμμετέχουν ο επικεφαλής της επιτροπής λοιμωξιολόγων, **Σωτήρης Τσιόδρας**, αλλά και ο πρόεδρος του Εθνικού Οργανισμού Φαρμάκων, **Δημήτρης Φιλίππου**, είναι να κινήσει τις διαδικασίες προκειμένου ώστε να αδειοδοτηθεί προσωρινά το φάρμακο να ξεκινήσουν οι κλινικές δοκιμές και στην Ελλάδα. Το ζήτημα είναι αρκετά περίπλοκο, αφού το EXO-C24 είναι ένα φάρμακο κατά του κορωνοϊού που βρίσκεται σε πειραματικό στάδιο και ως εκ τούτου δεν διαθέτει άδεια να χορηγηθεί σε ασθενείς ούτε στην Ελλάδα ούτε στην Ε.Ε. Ωστόσο, επειδή τα επιστημονικά δεδομένα αλλά και τα αποτελέσματα από τις κλινικές δοκιμές είναι πολύ ενθαρρυντικά, αναμένεται αυτός ο σκόπελος να ξεπεραστεί γρήγορα. Πηγές του υπουργείου Υγείας εκτιμούν ότι οι κλινικές δοκιμές του φαρμάκου στην Ελλάδα μπορούν να ξεκινήσουν το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Μαρτίου.

Η επιτροπή των κ. Τσιόδρα και Φιλίππου διαθέτει, πάντως, έναν πλήρη φάκελο με τα δεδομένα των κλινικών ερευνών και με τις ιατρικές και επιστημονικές μελέτες γύρω από το EXO-

C24, ο οποίος έφτασε στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο του καθηγητή Τσιόδρα στις αρχές της περασμένης εβδομάδας. Το e-mail αυτό ήταν η απάντηση του Ισραηλινού καθηγητή **Ναντίπ Αρμπέρ** στην ηλεκτρονική επιστολή που είχε αποστείλει ο κ. Τσιόδρας, μετά την τηλεφω-

η άποψη
του **ΜΑΚΗ ΤΖΙΟΥΦΑ***

*Νομικού

κή επικοινωνία του με τον κ. Αρμπέρ την Τετάρτη 10 Φεβρουαρίου. Με την επιστολή αυτή ο κ. Τσιόδρας ανακοίνωνε επισήμως το αίτημα της χώρας μας να συμμετάσχει στις κλινικές δοκιμές του φαρμάκου και ζητούσε την αποστολή δόσεων στην Ελλάδα, πληροφορίες για την αποθήκευση και τη χορήγησή του, καθώς και για τις προδιαγραφές που θέτουν οι Ισραηλινοί στις κλινικές δοκιμές.

Οι κ. Αρμπέρ και Τσιόδρας είχαν έρθει σε επαφή για πρώτη φορά την Τρίτη 9 Φεβρουαρίου και αφού προηγουμένως ο πρωθυπουργός **Κυριάκος Μητσοτάκης** είχε συμφωνήσει, κατά τη διάρκεια της επίσκεψής του στο Ισραήλ, στις 8 Φεβρουαρίου, με τον Ισραηλινό ομόλογο του **Μπέντζαμιν Νετανιάου** να είναι η Ελλάδα η πρώτη χώρα που θα συμμετάσχει στις κλινικές δοκιμές του θεραπευτικού σκευάσματος. Μάλιστα, ο κ. Μητσοτάκης είχε συνομιλήσει τότε, σε ανοικτή ακρόαση και από κοινού με τον Ισραηλινό πρωθυπουργό, με τον καθηγητή Αρμπέρ.

Σύμφωνα με πληροφορίες, τόσο οι τηλεφωνικές συνομιλίες όσο και το υλικό που έφτασε στην Ελλάδα έχουν προκαλέσει μεγάλη ικανοποίηση στον καθηγητή Τσιόδρα, σε σχέση με την πιθανή αποτελεσματικότητα του φαρμάκου στη μάχη κατά του κορωνοϊού. Υπό την υψηλή εποπτεία του υπουργού Υγείας, **Βασίλη Κικίλια**, η επιτροπή θα ξεκινήσει τώρα το έργο της, ώστε το ισραηλινό φάρμακο να μπορεί

να χορηγηθεί το ταχύτερο δυνατόν σε ασθενείς και να ξεκινήσουν οι κλινικές δοκιμές στην Ελλάδα. Ο αρχικός κυβερνητικός σχεδιασμός είναι να ξεκινήσουν οι δοκιμές μόλις ολοκληρωθεί η διαδικασία στην επιτροπή, κάτι που χρονικά τοποθετείται το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Μαρτίου.

Σύμφωνα με τον σχεδιασμό αυτόν, στις δοκιμές πρόκειται να συμμετάσχουν τα νοσοκομεία «Σωτηρία» και «Αττικόν» στην Αθήνα, το ΑΧΕΠΑ στη Θεσσαλονίκη, καθώς και το Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο του Ρίου. Πηγές του υπουργείου Υγείας εκτιμούν, πάντως, πως η χορήγηση του φαρμάκου θα γίνει τελικά σε πολύ περισσότερα νοσοκομεία, καθώς το EXO-C24 συνοδεύεται από τη φήμη πως είναι «θαυματοουργό» και αποτελεσματικό, ακόμα και σε πολύ βαριές περιπτώσεις.

Το φάρμακο αναπτύχθηκε από τον καθηγητή Αρμπέρ και την ομάδα του στο Tel Aviv Sourasky Medical Center («Ichilov») το 2020, ως αποτέλεσμα της έρευνάς του για την αντιμετώπιση των καρκινικών κυττάρων. Είναι εισπνεόμενο, μπορεί να χορηγηθεί πολύ εύκολα, ακόμα και στο σπίτι, και είναι φθινό όσον αφορά την παρασκευή του.

Στην πρώτη φάση των κλινικών δοκιμών που έγιναν στο Ισραήλ, το φάρμακο χορηγήθηκε σε 30 ασθενείς που περνούσαν τη νόσο βαριά. Οι 29 θεραπεύτηκαν εντός 3-5 ημερών, χωρίς να εμφανιστούν παρενέργειες.

Δικαιοδογούνται τα lockdowns;

ΑΠΟ τη διεθνή ειδησεογραφία μάθαμε ότι η Ελλάδα το 2020 ήταν η χώρα που παρουσίασε την τρίτη μεγαλύτερη αύξηση χρέους παγκοσμίως! Θα αναστενάσουμε ξανά, λοιπόν, από μνημόνια; Πληροφορηθήκαμε επίσης ότι τα δικαστήρια της Βάδης-Βυρτεμβέργης και της Χάγης έκριναν τα lockdowns, το πρώτο μη επαρκώς αιτιολογημένα από πλευράς κυβέρνησης, ενώ το δεύτερο έκρινε ότι είναι ανεπίτρεπτο να αποφασίζονται ως να υφίσταται κατάσταση ανάγκης και ότι μόνο με νόμο κατάλληλο διά του Κοινοβουλίου θα έπρεπε να θεσπιστούν. Το γεγονός ότι είχα ήδη γράψει ότι «η Ε.Ε., δέκα χρόνια τώρα, κυβερνάται σαν να βρίσκεται σε κατάσταση ανάγκης λόγω χρέους των κρατών, οπότε τα lockdowns, που παράγουν πρόσθετο τέτοιο χρέος, συνιστούν επέκταση του αυτού τρόπου διακυβέρνησης», όπως και ότι «στην Ελλάδα αυτά λίγο μάς απασχολούν, ούτε συζητείται το πού μας οδηγεί η ιδεοληψία μας με τη συμμόρφωση σε μέτρα στέρξης της ελευθερίας μας, όταν μάλιστα διαρκώς αυτά παρατείνονται» συνιστά μια μορφή δικαίωσης. Δυστυχώς, όμως, σε αυ-

τή τη γερμανική Ε.Ε., αυτά αποφασίζονται χωρίς να μπορούν να ελεγχθούν από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο. Γι' αυτό πλέον πήραν μπρος δικαστήρια χωρών-μελών της Ε.Ε. να προσάψουν σιγά-σιγά τις ελευθερίες των πολιτών.

Το αν θα πολλαπλασιαστούν τέτοιες αποφάσεις ή θα ανακοπεί αυτή η δικαστηριακή αντίδραση θα το δείξει ο χρόνος. Πάντως, είναι παρήγορο ότι υπάρχουν ακόμα πολιτείες που κυβερνά η «δικαιοσύνη» και δικαστές που αποφαινόμενοι ότι τίποτα δεν μπορεί να κρινεται έξω από τον νόμο! Γιατί ο φόβος που προκαλεί ο κορωνοϊός δεν παρέχει δικαίωμα στους κυβερνώντες να επιβάλουν περιορισμούς ελευθεριών με τον «τρόπο» που επιλέχθηκε, αλλά και «χωρίς επαρκή αιτιολόγηση». Άλλο ζήτημα είναι ότι πράγματι υπάρχει κορωνοϊός και γι' αυτό φοράμε μάσκες και άλλο ζήτημα είναι να σου στερούν με lockdowns τις απολαύσεις που συνιστούν τη μαγεία της ζωής. Αρκεί να σκεφτούμε «γιατί» έχουμε ακόμα τέτοια στην Ε.Ε., ενώ στις ΗΠΑ, στην Κίνα και στη Ρωσία πλέον δεν υπάρχουν.